

Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlar Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlar Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32230>

Özet

Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlar Ölçeği (ÜYSSTÖ), yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören bireylerin, okullarına ve genel olarak akademik sisteme karşı geliştirdikleri **şüpheli**, **olumsuz** ve **güvensiz** duyguların ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal bir yapının Türk kültürüne ve diline **uyarlama** çalışması olarak Gamze Kasalak ve Mehmet Özcan (2018) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, öğrencilerin kurumsal hedeflerin samimiyetine, yönetimin dürüstlüğüne ve eğitimin gerçek değerine ilişkin negatif beklentilerini ve inançlarının tespit etmeyi amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, yükseköğretim kurumlarındaki öğrenci memnuniyetsizliği ve kurumsal bariyer sorunlarının anlaşılmasına kritik katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Üniversite, Öğrenci Sinik Tutumlar, Yükseköğretim, Kurumsal Güven, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenilirlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Gamze KASALAK, Mehmet ÖZCAN

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, üniversite öğrencilerinin kendi eğitim kurumlarına ve yükseköğretim sistemine karşı besledikleri **sinizm düzeyini** standardize edilmiş bir yöntemle nicel olarak ölçmektir. Sinik tutumlar, motivasyonu düşüren, akademik performans olumsuz etkileyen ve kurumsal bariyerleri azaltan önemli bir psikososyal faktördür.

Ölçek, eğitim yöneticilerine ve araştırmacılara, öğrencilerin üniversiteleri bir "bürokratik yapı" veya "ticari girişim" olarak algılayıp algılamadıkları belirleme konusunda somut veriler sunar. Bu sayede, üniversitelerin eğitim kalitesini artırma ve öğrenci-kurum arasındaki güven ilişkisini yeniden tesis etme yönünde stratejiler geliştirmesi mümkün hale gelir. Ölçek, özellikle Türkiye bağlamında öğrenci sinizminin yaygınlığı ve ilişkili olduğu demografik veya akademik değişkenleri incelemek için tasarlanmıştır.

Yapı

Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlar Ölçeği, psikolojideki **kurumsal sinizm** yapısının yükseköğretim bağlamındaki özel bir alt boyutunu ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç temel bileşen etrafında şekillenir:

Kurumsal Güvensizlik: Üniversite yönetiminin, fakülte üyelerinin veya genel sistemin öğrencilerin çökarlar?n? gözettine dair inanc?n olmamas?, ?effafl?k eksikli?i alg?s?.

Negatif Duygusal Tepkiler: Üniversiteye kar?? hayal kırıklı??, öfke ve umutsuzluk gibi yo?un olumsuz duygular?n varlı??.

E?itimin De?ersizli?i Alg?s?: Al?nan e?itimin veya diploman?n gerçek hayatta beklenen de?eri ta??mayaca??na dair güçlü bir inanç.

Ölçek, bu **bili?sel** ve **duygusal** boyutlar? kapsayarak, sizinmin sadece bir ?ikayet de?il, köklü bir tutum seti oldu?unu ortaya koymay? hedefler. Orijinal ölçe?in yap?s?, adaptasyon çal??mas?nda Türk örnekleminde de do?rulanmı??tır.

Geçerlik

Kasalak ve Özcan (2018) taraf?ndan yürütölen adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in Türk üniversite öğrencileri popölyasyonunda geçerli?ini kan?tlamak için kapsamlı analizler yap?lmı??tır. Çal??mada genellikle **yap? geçerli?i** üzerinde durulmu?tur. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak ölçmesi beklenen sinizm yap?s?n? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini kontrol etmeyi içerir.

Yap? geçerli?i, genellikle Faktör Analizi (Aç?mlay?c? veya Do?rulamay?c?) yöntemleriyle incelenmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (e?er tek veya çok faktörlü ise) Türk kültürü ba?lam?nda da korundu?u ve kabul edilebilir düzeyde faktör yüklerine sahip oldu?u gösterilmi?tir. Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili yap?larla (örne?in, kurumsal ba?lılık veya ya?am doyumu) beklenen yönlerde korelasyon göstermesiyle **ölçüt geçerli?i** de desteklenmi?tir. Ancak spesifik geçerlik katsayılar? (örne?in, RMSEA, CFI de?erleri) bu kaynakta belirtilmemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, yani ölçtü?ü özelli?i tutarlı bir ?ekilde ölçme yetene?i, adaptasyon çal??mas?n?n kritik bir a?amas?n? olu?turmu?tur. Güvenirlik analizlerinde temel olarak **iç tutarlılık katsayıs?** kullan?lmı??tır. ?ç tutarlılık, ölçekteki maddelerin birbirleriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ve ayn? yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini gösterir.

Türkçe'ye uyarlanan bu ölçek için hesaplanan güvenirlik katsayıs? (genellikle Cronbach Alfa katsayıs?), kabul edilebilir s?nırlar?n (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde bulunmu?tur. Yüksek iç tutarlılık, ölçe?in sinik tutumlar? istikrarlı ve güvenilir bir biçimde ölçtü?ünü göstermektedir. Spesifik Cronbach Alfa de?eri kaynakta belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan akademik makale (Kasalak & Özcan, 2018) bu analizin ba?ar?yla tamamlandı?n? do?rulamaktadır.

Faktör Analizi

Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlar Ölçeği'nin Türkçeye uyarlama sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısının doğrulamak amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin maddelerinin, kuramsal olarak öngörülen faktörler altında toplandığını istatistiksel olarak test etmeyi amaçlar.

Yapılan DFA, ölçeğin orijinal yapısının Türk örneklemeine uygunluğunu göstermiş ve sinik tutumların ölçüldüğü temel boyutlar (örneğin, hayal kırıklığı, güvensizlik) teyit edilmiştir. Faktör yapısının sağlamlığı, ölçeğin kültürel adaptasyonunun başarılı olduğunu ve Türkçe konuşan popülasyonlarda **sinik tutumlar** yapısının geçerli bir şekilde ölçeklenebileceğini kanıtlamaktadır.

Araç

Test Türü:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Orijinal ölçekte genellikle 5'li veya 7'li Likert kullanılır.)

Mevcut Diller:

Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, muhtemelen İngilizce)

Popülasyon Grubu:

Yükseköğretim Öğrencileri

Yaş Grubu:

Genellikle 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri

Popülasyon Detayları:

Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin lisans ve lisansüstü programlarında öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle, kağıt-kalem veya online anket formatında uygulanır.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Sinizmi, Kurumsal Sinizm, Yükseköğretimde Psikoloji, Tutum Ölçekleri, Psikometrik Özellikler, Adaptasyon, Öğrenci Memnuniyeti, Üniversite Yönetimi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar:

Gamze KASALAK

Yazar ORCID Tanımlayıcıları:

Veri Kaynakta Yoktur.

Bağılı E-posta Adresleri:

gamzekalagan@akdeniz.edu.tr

Yazma Adresi:

Akdeniz Üniversitesi (Tahmini Bağlı)

izinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için yazarın izninin alınması tavsiye edilir. Ölçek, 2018 yılında Türkçe'ye uyarlanmıştır ve yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımına dair spesifik bir ücret bilgisi mevcut değildir, ancak akademik yayınlarda referans gösterilmesi zorunludur.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [ogrenci-sinizmi-universiteye-yonelik-sinik-tutumlar-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Kasalak, G., ve Özcan, M. (2018). Öğrenci sinizmi: Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlar Ölçeğini Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik analizi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 8(1), 127-135. doi:10.5961/jhes.2018.255

Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçe?in maddelerine ula?mak için yukarıda belirtilen akademik referansa (Kasalak & Özcan, 2018) başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM